

вирішення конфлікту не гарантує врегулювання конфлікту. Досить часто сторони під час переговорів можуть укласти угоду про врегулювання чи вирішення конфлікту, проте недотримуватись її як в односторонньому, так і в двосторонньому чи багатосторонньому порядку. Окрім цього, ефективність переговорів визначає той факт, чи умови згоди дійсно повною мірою сприяють вирішенню конфлікту, чи відповідають соціальній реальності та можливостям сторін, чи не суперечать цінностям, нормам, принципам, усталеним у суспільстві.

За допомогою використання такого методу врегулювання конфліктів, як «переговори», серйозного розвитку конфлікт між Україною та білоруською авіакомпанією «Бєлавіа» не отримав. Глобально відносинам між Україною та Білоруссю нічого не загрожує. А також укладання угоди між «Бєлавіа» і «Украерорухом» про рівень якості обслуговування виявився найкращим варіантом закріплення домовленості сторін у конкретному правовому документі, що унеможливить виникнення таких конфліктів у майбутньому.

Література

1. Конфліктологія: навч. посіб. / О.Б. Зінчина. – Харків: ХНАМГ, 2007. – 164 с.
2. Юридична конфліктологія: курс лекцій / В.Б. Череватюк. – Тернопіль: Вектор, 2018. – 170 с.
3. Україна і «Бєлавіа» залагодили конфлікт навколо повернення білоруського літака в Київ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.pravda.com.ua/news/2017/02/7/7134694/>

УДК 347.82 (043.2)

Стешенко М.В., студентка,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: **Макеєва О. М.**, к.ю.н.

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ОСНОВИ СЕРТИФІКАЦІЇ ЕКСПЛУАТАНТА

Актуальністю даної теми є встановлення сертифікаційних вимог до експлуатантів цивільних повітряних суден, а також процедури сертифікації експлуатантів та нагляду за ними, з метою забезпечення безпеки авіації та виконання польотів.

Сертифікація експлуатанта – офіційна процедура щодо перевірки здатності експлуатанта забезпечити відповідність установленим вимогам із забезпечення безпеки авіації [1].

Проведення сертифікації та нагляд за діяльністю експлуатантів здійснює Державіаслужба України через запровадження систем: а) сертифікації експлуатанта і видачі йому Сертифіката; б) постійного нагляду за діяльністю сертифікованих експлуатантів з ужиттям відповідних заходів у разі недотримання ними встановлених вимог; в) регулярних експлуатаційних перевірок з метою дотримання експлуатантами відповідності сертифікаційних вимог та наданих експлуатантом відомостей, що містяться в заявці на одержання або продовження строку дії сертифіката, фактичному стану, з урахуванням всіх змін та доповнень, що відбулися [1].

Головним методом, удаючись до якого держава забезпечує необхідний контроль за діяльністю експлуатанта, є сертифікація експлуатанта, видача Сертифіката експлуатанта та постійний нагляд за його діяльністю у сфері забезпечення безпеки польотів.

Виконання польотів без Сертифіката експлуатанта забороняється.

Оперативне регулювання діяльності експлуатантів здійснюється шляхом видання Експлуатаційних директив, через які до експлуатантів доводяться рішення Державіаслужби України із забезпечення БП, виконання яких є обов'язковим.

Експлуатант є відповідальним за: а) виконання всіх вимог, правил, положень, що регулюють діяльність ЦА; б) безпечне здійснення польотів; в) забезпечення АБ; г) здійснення організації контролю надійності АТ з метою подальшого використання результатів контролю для підтримання льотної придатності ПС та усунення причин відмов АТ; ґ) наявність усіх видів обов'язкового авіаційного страхування; д) високий рівень професійної підготовки, перепідготовки, кваліфікації авіаційного персоналу, який забезпечує безпеку польотів; е) забезпечення охорони і повного збереження державної таємниці та конфіденційності інформації; є) наявність у підрозділах та службах експлуатанта чинних нормативно-правових актів, що регламентують авіаційну діяльність в Україні; ж) розроблення процедур експлуатанта, що потрібні для забезпечення безпеки авіації; з) своєчасність щомісячних відрахувань до інноваційного фонду згідно з чинним законодавством України; и) виконання договірних зобов'язань [2].

Державіаслужба України в роботі із сертифікації експлуатантів виконує окреслені в повноваженнях офіційні дії. Ці Правила встановлюють таку послідовність офіційних дій: прийняття та

реєстрація заявки на ім'я Голови Державіаслужби України; оформлення плану-графіка сертифікаційних робіт; попереднє оцінювання заявки та долучених до неї документів протягом 2 місяців; оформлення акта попередньої оцінки заявки з письмовим повідомленням заявнику про недоліки, які виявлені під час попереднього оцінювання; отримання від експлуатанта документів, що свідчать про усунення недоліків, та їх перевірка; проведення сертифікаційної перевірки; оформлення акта за результатами сертифікаційної перевірки з повідомленням про виявлені недоліки; повторна сертифікаційна перевірка; підготовка рішення Комісією Державіаслужби України про видачу/невидачу Сертифіката експлуатанта за результатами сертифікаційної перевірки; оформлення Сертифіката експлуатанта, експлуатаційних специфікацій, спеціальних експлуатаційних положень та їх видача (або складена в письмовій формі вмотивована відмова у видачі Сертифіката) [2].

Загальне оцінювання готовності експлуатанта проводиться комісією, склад якої затверджується Головою Державіаслужби України.

Для оцінки готовності експлуатанта до виконання заявлених авіаційних перевезень та робіт, а також підготовки сертифікаційних матеріалів до видачі Сертифіката експлуатанта Державіаслужба України залучає своїх фахівців відповідних відділів за напрямками діяльності, а також акредитованих нею осіб.

Загальні завдання перевірних польотів у межах інспекції полягають у з'ясуванні: а) порядку дій в польоті, який викладений в КЛЕ, та його дотримання; б) наявності засобів та обладнання, що перебувають у розпорядженні льотного екіпажу для забезпечення польотів і дотримання правил; в) загального забезпечення наземного обслуговування ПС та допомоги льотному екіпажу при виконанні своїх обов'язків на всіх аеродромах, які використовує заявник на маршрутах [1].

Державіаслужба України згідно з Додатком 6 до Конвенції про Міжнародну організацію цивільної авіації ([995 038](tel:995038), [995 655](tel:995655)) впродовж міжсертифікаційного періоду здійснює за допомогою ПЕН нагляд за дотриманням експлуатантом вимог OPS 1 та вимог чинного законодавства та нормативних документів, що регулюють діяльність ЦА.

Отже, сертифікація повітряних суден в Україні регламентується міжнародними та національними нормами, що визначають і регулюють порядок діяльності авіації з метою забезпечення безпеки польотів та екологічної безпеки.

Література

1. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 р. № 3393-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/>

2. Про затвердження Правил сертифікації експлуатантів, що здійснюють експлуатацію цивільних повітряних суден (літаків) з метою виконання комерційних транспортних перевезень: наказ від 5 липня 2010 р. № 430 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0558-10>

УДК 327.5:629.735 (043)

Стрілько А.В., студент,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Череватюк В.Б., к.і.н., доцент

ШЛЯХИ РОЗВ'ЯЗАННЯ КОНФЛІКТІВ В АВІАЦІЙНІЙ СФЕРІ

Розвиток цивільної авіації, як і транспортного сектору в цілому, є одним із ключових та стратегічних напрямків для України. Це, в першу чергу, пов'язано з тим, що Україна є найбільшою країною Європи з вигідним географічним розташуванням, що може претендувати на статус міжнародного транзитного хабу. Країна, особливо її західна частина, є сполучною ланкою на євразійських шляхах, що вигідно з'єднує Східну та Західну Європу, Балтійський та Прикаспійський регіони. Тому конфлікти, які виникають у транспортній, зокрема, авіаційній сфері, можуть несприятливо впливати як на розвиток зазначеної сфери загалом, так і на відносини України з іншими країнами.

В процесі діагностики конкретного конфлікту, центральне місце посідає його розв'язання, адже далеко не всі конфлікти можна попередити, тому дуже важливо володіти методологією і технікою виходу із конфліктних ситуацій. Кінцевий етап у динаміці конфлікту традиційно визначають як розв'язання, хоча серед інших форм закінчення конфлікту ще вказують на врегулювання, загасання, усунення, скасування і переростання в інше протистояння. Крім того необхідно пам'ятати, що можливі два ступеня розв'язання конфлікту – повний і неповний. Якщо мало місце усунення суперечності або перетворення головних засад конфлікту (причин, предмета), то конфлікт розв'язано остаточно, повністю. Неповне розв'язання має місце тоді, коли усунено чи перетворено лише деякі незначні